

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 22 grudnia 2015 roku

ZSR.422.25.2015.MMI

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości**

działając na podstawie 10a ust. 1 ustawy z 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6 poz. 69 z późn. zm.) pragnę zwrócić Pana uwagę na problematykę orzekania przez sądy środka karnego ujętego w art. 41 § 1a Kodeksu karnego. Powołany przepis przewiduje, że Sąd może orzec zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio, w razie skazania na karę pozbawienia wolności za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego oraz w razie skazania na karę pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu na szkodę małoletniego.

Wprowadzenie tego środka karnego miało na celu, jak podkreślono w uzasadnieniu ustawy z 27 lipca 2005 r., ochronę małoletnich przed takimi sprawcami, którzy z pobudek seksualnych dopuszczają się groźnych przestępstw. Niestety z przykrością stwierdzam, że analiza prowadzonych przeze mnie spraw, prowadzi do wniosku, że sądy prowadzące postępowania w tego rodzaju sprawach, zbyt rzadko wykorzystują możliwości jakie daje ten powyżej wskazany przepis.

Podkreślić należy, iż orzeczenie wspomnianego środka daje większą ochronę dziecka przed wykorzystaniem seksualnym. Jak wynika z badań naukowych oraz praktyki, osoby o skłonnościach pedofilskich często powracają do przestępstwa. W przypadku prawomocnie orzeczonego dożywotniego zakazu, nigdy nie nastąpi zatarcie skazania, nawet

25 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

w razie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, jak również na skutek upływu okresu próby orzeczonego wobec skazanego. Jeżeli orzeczono przedmiotowy środek karny, zgodnie z treścią art. 107 § 6 i art. 76 § 2 Kodeksu karnego zatarcie skazania nie może nastąpić przed wykonaniem środka karnego, darowaniem kary albo przedawnieniem jej wykonania. Naruszenie orzeczonego zakazu zajmowania stanowiska, wykonywania zawodu albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, stanowi przestępstwo stypizowane w art. 244 Kodeksu karnego, co dodatkowo chroni najmłodszych.

Mając na uwadze jak najlepszą ochronę praw i dobra dziecka, zwracam się do Pana Ministra o rozszerzenie tematyki szkoleń dla sędziów orzekających w wydziałach karnych, poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na wartość orzekania środków karnych chroniących najmłodszych przed sprawcami tak okrutnych przestępstw. Zastosowanie środka karnego pozwoli skuteczniejszą weryfikację osób ubiegających się o pracę z dziećmi pod kątem ich predyspozycji i negatywnych przesłanek do podjęcia takiej pracy.

Jednocześnie zwracam się do Pana Ministra z prośbą o rozważenie możliwości dokonania zmian legislacyjnych w dyspozycji art. 41 § 1a Kodeksu karnego, tak aby ten środek karny stał się środkiem obligatoryjnym, w przypadku skazania na karę pozbawienia wolności za popełnienie przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego. W obowiązującym stanie prawnym dopiero po ponownym skazaniu sprawcy w warunkach określonych w art. 41 § 1a Kodeksu karnego, sąd, w myśl art. 41 § 1b Kodeksu karnego, jest zobligowany do orzeczenia tego środka.

Rzecznik Praw Dziecka jest przekonany, że rozszerzenie programu szkoleń sędziów o wskazaną wyżej tematykę, jak i wprowadzenie proponowanych zmian legislacyjnych, lepiej zabezpieczyłoby szeroko rozumiane prawa dzieci.

Z wyrazami szacunku
Marek Piukowski